

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Баранівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них
заходів з поліпшення санітарного стану лісів

01 травня 2025 року

м. Баранівка
Звягельський район
Житомирська область

На звернення Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», лист № 8473/40.1.11-2025 від 25.04.2025 року «Щодо обстеження лісових насаджень», згідно п.п. 2 - 6 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами), комісією в складі: головного лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Валентина ГОЛИКА, інженера охорони та захисту лісу І категорії відділу охорони та захисту лісу Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олександри ЮРЧУК, начальника Баранівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Андрія ЗУБКА, лісничого Гвоздзяренського лісництва Валентина ТКАЧУКА, проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень Баранівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарної рубки (далі ВСР) на 2025 рік.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	ТУМ
			склад	вік років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Гвоздзяренське (Корбутівське) лісництво											
13	5	3.5	8С31Д31АКБ+ВЛЧ	104	0.50	1	28	44	295	2	СЗГДС
13	6	1.7	10СЗ	149	0.40	2	28	52	250	2	В2ДС
Разом		5.2									

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороб лісу соснова губка, опеньок осінній, пошкодження внаслідок стихійного лиха – бурелом.

Насадження, пошкоджені стовбуровими шкідниками, характеризуються змішаним всиханням соснових деревостанів. Дерев сосни, що потребують видалення відносяться до дерев, V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану характеризуються частковим опаданням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні). Переважаючими видами стовбурових шкідників, які призвели до всихання сосни є лубоїд сосновий малий з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні тонкої кори, ходи якого можна спостерігати на поодиноких вивалених деревах з категорії старий сухостій, зламаних вершинах дерев сосни внаслідок бурелому та великий сосновий лубоїд, короїд-стенограф, соснові вусачі (сірий довговусий вусач, рагій ребристий), синя соснова златка з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні товстої кори. Під деревами спостерігаються «стрижені» пагони світло-зеленого кольору внаслідок минулорічного додаткового живлення соснових лубоїдів в кількості від 1 шт. до 2 шт. на 1 квадратний метр. Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів стовбурових шкідників характеризуються наявністю «синяви» яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів.

Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів. Крони дерев ажурні (III (дуже ослаблені) та особливо IV (вімираючі) категорій стану), приріст знижений, відпад глиці більше норми. Дерев IV категорії стану (вімираючі) характеризуються окрім ажурності сильного ступеня зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Також характеризуються поширенням стовбурових шкідників комплексу родин лубоїдів, златки. Під деревами спостерігаються «стрижені» пагони світло-зеленого кольору внаслідок минулорічного додаткового живлення соснових лубоїдів в кількості від 1 шт. до 2 шт. на 1 квадратний метр.

Крім того в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, всихання дерев осики та дуба від трутовика несправжнього, опенька осіннього, дерева дуба відпрацьовані дубовою бронзовою златкою, яка є переносчиком збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Такі дерева, які явно відносяться до дерев V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (гілки другого та третього порядків відсутні, опадання кори, наявність плодових тіл), потребують виборки при проведенні вибіркового санітарного рубки з залишенням поодиноких дерев для дотримання пункту 26 чинних Санітарних правил в лісах України. В наявності кілька буреломних зі зламаними вершинами дерев акації білої та осики.

Насадження мають знижений рівень загальної стійкості, що відповідно характеризується утворенням всихаючих дерев та дерев свіжого сухостою. Спостерігається накопичення старого сухостою і валіжника різних термінів давності. Утворенню відмираючих та сухостійних дерев безумовно сприяли посухи в минулі роки, зниження рівня ґрунтових вод, екстремальні короткотривалі метеорологічні умови, тощо). Як наслідок, всі ці процеси призвели до підвищення зростання чисельності стовбурових шкідників, в першу чергу таких як: великого соснового лубоїда, соснових вусачів, тощо.

ВИСНОВОК

За результатами виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень Баранівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, комісія визначила ділянки лісу на загальній площі **5,0 га**, що потребують вибіркової санітарної рубки (ВСР) на 2025 рік, зокрема:

Гвоздяренське (Корбутівське) лісництво

У кв.13 вид. 5 ділянка (1) на загальній площі 3,4 га, з інтенсивністю 7 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.13 вид. 6 ділянка (1) на загальній площі 1,6 га, з інтенсивністю 7 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **5,0 га**.

Проведення ВСР не призведе до зменшення повноти нижче встановленого показника визначеного в п. 27 чинних Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВСР провести в 2025 році згідно пунктів 2-6,9,12,14,15,17,19,23,26 чинних Санітарних правил в лісах України з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ВСР – II квартал 2025 року.

Лісовій охороні підприємства встановити посилений лісопатологічний моніторинг за санітарним станом суміжних насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

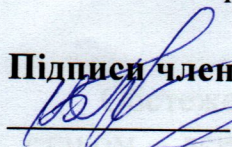
Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

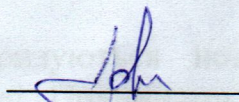
Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні також не виявлено.

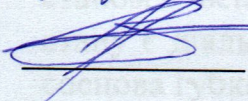
Акт складено в трьох примірниках:

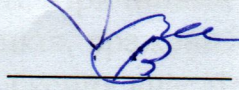
1. Центральному міжрегіональному управлінню ЛМГ;
2. ДСЛП «Київлісозахист»;
3. Баранівському надлісництву Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Підписи членів комісії:

 Валентин ГОЛИК

 Олександра ЮРЧУК

 Андрій ЗУБКО

 Валентин ТКАЧУК